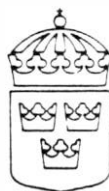

Motion till riksdagen

1989/90:Sk626

av Inger Schörling m.fl. (mp)

Slopad moms på svensk basmat

Mot.
1989/90
Sk626-635

Bakgrund

Svensk livsmedelspolitik har under en lång rad av år varit sådan att den har lett till att vi ur många synpunkter har fått sämre mat.

Orsakerna till detta är flera – en dominerande har varit den strävan till koncentration och specialisering som har präglat livsmedelspolitiken. Detta har lett till en intensiv användning av jordbruksgifter och konstgödsel. Giftrester finns i vår mat och vi vet idag väldigt lite om de långsiktiga hälsoverkningsarna av detta. Mark och vatten förstörs gradvis av överdoserna av konstgödsel och gifter.

Våra husdjur hålls många gånger på sätt som upprör landets konsumenter. De värsta avarterna skall förhoppningsvis kunna elimineras så småningom med hjälp av den nya djurskyddslagen. EG-anpassningen utgör här ett akut hot mot den nya svenska lagens praktiska tillämpning. Det gäller bara att nu snabbt få fram bra tillämpningsföreskrifter i lagens anda.

Under en kort tid har vi av föregivna ekonomiska effektivitetsskäl utsatts för en storskalig omdaning av samhället.

Det finns idag bland vardagsmänniskor ett stigande intresse för livsmedel, som är producerat utan jordbruksgifter och konstgödsel och från djur som har hållits på ett etiskt acceptabelt sätt. Man tar ansvar för djur och natur på ett imponerande sätt.

Vårt land har blivit utomordentligt sårbart under de senaste 40 åren – också detta som ett resultat av en politik som de flesta av de gamla partierna i riksdagen har ställt sig bakom. Sårbarheten visar sig dels som ett mycket starkt utlandsberoende, som äventyrar försörjning med baslivsmedel under avspärningar och krig, dels som distributionsproblem under kriser beroende på den tidigare nämnda koncentrationen och specialiseringen.

Livsmedelspriserna har under de senaste åren stigit mycket kraftigt och i genomsnitt snabbare än konsumentprisindexet (KPI). Detta gör att barnfamiljer många gånger tycker att det finns en dålig praktisk överensstämmelse mellan publicerade siffror för KPI och de faktiskt upplevda prisökningarna. Detta är en av grunderna till de protester som bland annat har kommit till uttryck med "Dalauppropet".

Det är miljöpartiet de grönas bestämda uppfattning att vi i Sverige måste utveckla ett robust och uthålligt jordbruk, som kan försörja oss väl med bra

basmat till rimliga kostnader för konsumenterna såväl under fred som under kristider.

Mot. 1989/90
Sk626

I Sverige har vi den märkliga situationen att vi har världens högsta mat-skatt – momsens 23,46 %. EG-länderna, som regeringen i andra avseenden söker anpassa sig till, har i genomsnitt låg matmoms.

Åtgärdskrav

Miljöpartiet de gröna kräver att momsens på svensk basmat slopas och att skattebortfallet kompenseras med en höjning av den allmänna momsens med ca 2%-enheter. Den slopade momsens på svensk basmat beräknas kosta ca 11 000 Mkr per år men eftersom kompensationen skall vara total, får detta ingen budgeteffekt, endast en konsumentstyrande effekt. Svensk basmat som för närvarande bör stödjas med slopad moms är enligt miljöpartiet de gröna:

- Mjolkprodukter, smör, grädde och ost.
- Produkter av nöt, får och lamm samt get och vilt och i förekommande fall häst.
- Fisk landade av svenska fartyg.
- Säd och sädesprodukter som gryn, mjöl, flingor, matbröd, knäckebröd och skorpor.
- Potatis och rotfrukter samt grönsaker.
- Frukt och bär, svamp och konserver av dessa samt honung.

Till basmat som miljöpartiet de gröna inte vill stödja räknas ägg, griskött, broiler samt socker och margarin samt smör- och margarinblandningar.

Undantagen för griskött, ägg och broiler motiveras av att dessa produkter till övervägande delen tas fram på ett etiskt oacceptabelt sätt genom att djuren betraktas som produktionsenheter snarare än som individer med rätt till ett naturligt och värdigt liv.

Miljöpartiet de gröna vill dessutom medvetet gynna jordbruk med nötkreatur framför dem med svinuppfödning. Nötkreatur passar väl in i de odlingssystem, som partiet vill att det svenska jordbruket i stor utsträckning skall anpassas till.

Undantaget för margarin beror på att oljeväxtodlingen, som den i dag utförs, fordrar stor användning av jordbruksgifter.

Längre fram i tiden när miljöpartiet de grönas jordbrukspolitik har slagit igenom och merparten av höns, kycklingar och grisar hålls på ett etiskt acceptabelt sätt kommer partiet att ändra inskränkningarna av de delar av svensk basmat som skall stödjas genom att bli befriade från moms.

Miljöpartiet de gröna vill betona att det gäller svensk basmat eftersom partiet vill gynna en omläggning till ett robust och uthålligt jordbruk utan användning av jordbruksgifter och konstgödsel.

Hemställen

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om slopande av moms på svensk basmat,

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att skattebortfallet skall kompenseras med en generell höjning av den allmänna momsen,

Mot. 1989/90
Sk626

3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att svensk basmat, som skall stödjas med slopande av moms, definieras på det sätt som beskrivs i motionen.

Stockholm den 22 januari 1990

Inger Schörling (mp)

Claes Roxbergh (mp)

Gösta Lyngå (mp)

Kent Lundgren (mp)

Roy Ottosson (mp)

Hans Leghammar (mp)

Carl Frick (mp)

Åsa Domeij (mp)

Lars Norberg (mp)

Krister Skånberg (mp)

Anna Horn af Rantzien (mp)